

Aquest és un lloc bonic per viure?

Els paisatges i les arquitectures tenen un paper central en els meus textos. A *Temps salvatge*, la Ivana, una jove de 17 anys que acaba d'arribar a la comunitat de veïns que protagonitza l'obra, els dispara en diverses ocasions la mateixa pregunta: «Aquest és un lloc bonic per viure?». M'és inevitable pensar en bona part del teatre que he escrit i constatar que és una pregunta que sobrevola la majoria dels títols. A *La dona que perdia tots els avions*, la Sara es defineix com a turista professional que es dedica a visitar hotels i restaurants i a valorar-los per tal de, com li diu un altre personatge, trobar «un lloc ideal per a cada persona». Ell mateix li acaba etzibant «n'ha trobat algun que s'ajusti a les seves característiques?», i ella conclou: «No. Dubto que el trobi aquí». A *Olvidémonos de ser turistas*, el paisatge argentí serà l'espai de reconstrucció de la memòria i de la relació d'uns pares que han d'afrontar el dol fent un trajecte que els portarà fins al lloc que va escollir el seu fill per instal·lar-se i on va morir. En Jaume i la Laura de *Fum* tenen una casa en un paisatge idíl·lic en un país en vies de desenvolupament però esclata una revolta i es posa en evidència la seva relació de parella però també la que mantenen amb el territori. A *Obac*, en Roger i la Júlia es troben amb què algú ha entrat a casa seva però no se n'ha endut res, i a *Nerium Park*, la Marta i en Gerard s'instal·len en una flamant urbanització als afores i veuen com les expectatives s'esfondren quan ningú més hi va a viure. Tots ells busquen i creuen haver trobat un lloc bonic per viure-hi. Els primers senten que els han violat aquest espai de bellesa, que potser ja estava corromput, i els segons, que es pot marcir, i també ells, si no hi arriben altres veïns i, per tant, només es compliria el compromís i el deute hipotecari però no la construcció d'un projecte de parella i de col·lectivitat. També hi podria afegir el nostàlgic paisatge memorístic de l'Anna a *El principi d'Arquimedes* on l'espontaneïtat era possible en contraposició al present, en què s'ha instal·lat el control, fent-lo aparentment més segur però, que ha devaluat els marges de llibertat; o *La Llum*, el bar sexual de *Gang Bang*, definit per Ricard com «l'últim refugi» i que assegura que si l'arriben a tancar es quedaran «desemparats» i que «deu ser l'únic local del món on abans d'obrir la porta i sortir-ne, sempre penses que a fora encara serà fosc i plou».

A *Temps salvatge*, els protagonistes també creuen haver conquerit aquest espai bonic per viure, o almenys això diuen. Només l'arribada d'algú nou, com la Ivana o els immigrants que travessen el bosc amb la voluntat de quedar-s'hi, pot qüestionar si aquesta és una bellesa real, un miratge, una impostura o, directament, una mentida. És possible que aquest lloc bonic per viure ni es conquereix, ni és fruit del mercadeig, ni s'habita a qualsevol preu. Cal construir-lo amb intangibles que configurem els humans amb la nostra manera d'actuar i amb els vincles i els pactes que establim amb els altres. Com tota arquitectura, cal revisar, amb certa constància i profunditat, l'estat dels fonaments. Precisament perquè la bellesa i el benestar no es conquereixen, *Temps salvatge* reclama la necessitat urgent de trobar instruments ètics, tant individuals com col·lectius, per conviure amb nosaltres mateixos i amb els altres. En aquesta fortificada arquitectura veïnal amb portes que els veïns es recorden entre ells que cal tancar perquè no hi entrin elements perillosos, algú aconsegueix entrar-hi i fer-los pintades a les parets. La Raquel ho té clar: «Vam tenir la sensació que havien agredit les nostres parets però, en realitat, van traspuar què hi ha de debò dins les nostres cases».

Penso en el temps i el món que m'ha tocat viure, el que m'agrada i vull que protagonitzi el meu teatre. Penso en el mar Mediterrani, superfície de blau paradisiac i fons negre dels refugiats; penso en les architectures físiques, però sobretot, mentals del poder i de la justícia; penso en els paisatges de festa i architectures domèstiques on s'exerceix la violència contra dones, homes, vells o nens; penso en les rònegues parets de la història que hi ha qui creurà que una lluïda capa de pintura és suficient per maquillar-ne les esquerdes i la possible reproducció d'humitats... Jo, com la Ivana, em pregunto: «Aquest és un lloc bonic per viure?».

Josep Maria Miró, autor de *Temps salvatge*